

HANNA EIMERSSON
BYTTE FRÅN BEMANNING
TILL JOBB HOS IAC:

– Jag tvekade aldrig

sidan 12

RESULTAT

Timma	Mål/h	OK
1	26	26
2	29	29
3	22	22
4	29	
5	17/22	
6	29	
7	17/22	
8	26	
Total	207	

216

PRODUKTER KUNDER

SK

FÖRBÄTTRINGS

TEMA
Bemanning

11–14

LEDAREN

Pär-Ola Olausson, ordförande Östra Skaraborg

En positiv utveckling

Det ser bra ut på arbetsmarknaden i Skaraborg, arbetslösheten sjunker och det är en bra trend enligt arbetsförmedlingen. Vi är på väg in i en högkonjunktur. Det är viktigt att det matchas rätt och att det finns bra ar-

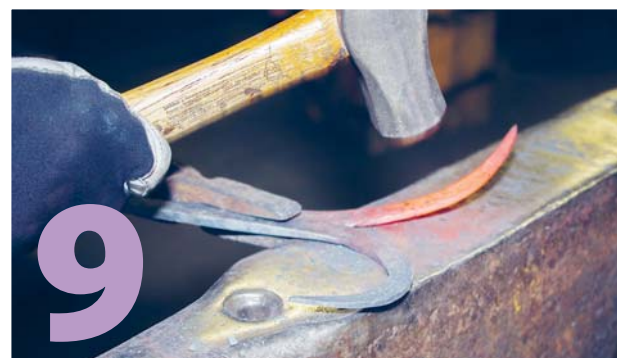
betsmarknadsåtgärder så fler kommer i arbete och utbildning som leder till ett jobb. Fler i sysselsättning gynnar alla. Det kanske är dags för en omgång med kunskapslyft igen.

Förberedelserna inför nästa års avtalsrörelse är i full gång genom att medlemmar, förtroendevalda och klubbar skickar in motioner. Det blir att börja om direkt igen eftersom det blev ett kort avtal i våras.

Vad ska man välja för utbildning på gymnasiet? Den fråga ställs till alla våra ungdomar när de går i nionde klass för då ska man välja vad man ska utbilda sig till. Vet man vad man vill göra när man är 15 år och står inför detta val? Vill man bli Youtube stjärna? Bilmekaniker? Svetsare? Dataspelsutvecklare? Sjuksköterska? Det finns många möjligheter och lika många val. Ska man välja en praktisk linje eller en teoretisk linje? Här har yrkesvägledarna i skolorna ett stort ansvar att hjälpa våra barn att sortera i det utbudet som finns. Även vi föräldrar försöker att hjälpa till med detta val genom att gå på gymnasiemässor och skolornas öppna hus. Det är inget lätt val.

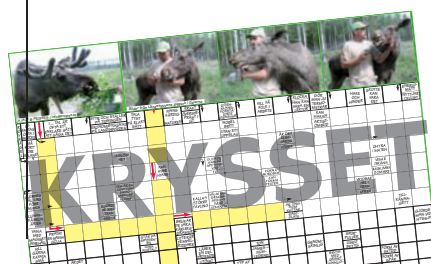
Fler ungdomar idag får sitt första jobb via ett bemanningsföretag. Det används som en form av rekryteringsföretag. Bemanning är temat i tidningen denna gång.

Trevlig läsning!
Pär-Ola Olausson

De ville mer - lärde sig smida i Hälsingland.

Kompetensbanken - lediga arbeten med tyngdpunkt på industrin.

Skaraborgsnytt 3/2016

Redaktion

Pär-Ola Olausson, ansvarig utgivare. Telefon 0500-42 41 70.
E-post: par-ola.olausson@ifmetall.se

Christer Andréasson. Telefon 0510-48 41 45
E-post: christer.andreasson@ifmetall.se

Jonny Alfredsson. Telefon: 0706-617 787
E-post: jonny.alfredsson@ifmetall.se

Omslag: Hanna Eimersson, IAC. Foto: Marie Olsson

Produktion: Redaktionen i samarbete med
Olle Sjöstedt Information AB, Fagersta.

IFMETALL
Västra Skaraborg

IFMETALL
Östra Skaraborg

Utgivning 2016 - distribueras med Dagens Arbete

Skaraborgsnytt nummer 1.
Skaraborgsnytt nummer 2.
Skaraborgsnytt nummer 3.
Skaraborgsnytt nummer 4.

17 mars
16 juni
15 september
15 december

facebook

"HÖRT PÅ BÖGDA"

Vi vill gärna att ni skickar in vad som hänt: Någon att fira? Fyndat på loppis? Skaffat nytt husdjur eller partner? Dagens ros till någon vardagshjälte? Vad som helst. Redaktionen tar sig rätten att korta insänt material.

Skicka till: **IF Metall Östra Skaraborg, Marie Olsson, Box 84, 541 22 Skövde. Eller marie.olsson@ifmetall.se**

*Välkommen
Nils Farken!*

Vi har inte fått tillfälle att hälsa nye ordföranden i IF Metall Västra Skaraborg, Nils Farken, välkommen. Nu tar vi tillfället; välkommen!

Nils är till vardags klubb-ordförande på Daloc i Töreboda och är sedan årsmötet Västra Skaraborgs nye ordförande.

Nils har suttit med i styrelsen i flera år och är väl insatt i avdelningsarbetet.

LO:s kulturpris 2016 till läsfrämjare, gick till Eli Abadji.

Kulturpris till Eli Abadji

LO har i år valt läsfrämjande som tema för kulturpriset. Läsning och läsförståelse är förutsättningar för att kunna påverka sin livssituation. Språket är också en hörnsten i demokratin och en investering för jämlikhet.

Det stora priset på 50 000 kronor tilldelas:

Eli Abadji, kulturansvarig för IF Metall Västra Skaraborg.

Motiveringen lyder: Eli är en eldsjäl med ständig tro på läsandets och högläsandets kraft och möjligheter. Med stort engagemang har han under många år arbetat med "Läs för mej Pappa" och på senare tid även med "Läs för mig!". Insatser som båda handlar om vikten av läsning och högläsning. Eli har idogt engagerat författare, bedrivit uppsökande verksamhet på arbetsplatser samt startat ett flertal arbetsplatsbibliotek runt om i Skaraborg.

IF Metall Västra Skaraborg
Fabriksgatan 4, 531 30 LIDKÖPING

Telefon: 0510-48 41 30

Fax: 0510-48 41 47

Internet: www.ifmetall.se/avd28

E-post: postbox.avd28@ifmetall.se

IF Metall Västra Skaraborg innefattar dessa kommuner:

Essunga, Mariestad, Lidköping, Skara, Vara, Götene, Töreboda, Grästorp, Gullspång.

IF Metall Östra Skaraborg
Skåningstorpsvägen 5
541 65 Skövde

Telefon: 0500-42 41 70

Fax: 0500-41 34 70

Internet: www.ifmetall.se/avd27

E-post: postbox.avd27@ifmetall.se

IF Metall Östra Skaraborg innefattar dessa kommuner:

Skövde, Hjo, Tidaholm, Falköping, Karlsborg, Tibro.

Skärpta åtgärder mot missbruk av tidsbegränsade anställningar

Riksdagen har äntligen fattat beslut om att göra ändringar i lagen om anställningsskydd, LAS. Det ska minska arbetsgivares missbruk av tillfälliga anställningar, som när en person får flera tidsbegränsade anställningar efter varandra hos samma arbetsgivare under lång tid.

Cirka 15 procent av alla anställda på den svenska arbetsmarknaden har idag en visstidsanställning och de kan vara visstidsanställda hur länge som helst, om arbetsgivaren kombinerar olika anställningsformer.

EU kritik av Sverige

De fackliga organisationerna har påpekat om de otrygga anställningarna även EU kritiserat Sverige för detta under en längre tid.

Regeringen har arbetats fram det nya lagförslaget som innebär att missbruket med staplade visstider ska förhindras så långt som möjligt. Lagen började gälla fr.o.m. den första maj 2016. Regeringen vill förhindra med lagen alla missbruk av visstidsanställ-

ningar på den svenska arbetsmarknaden.

Omvandlad visstidsanställning

I dag omvandlas en allmän visstidsanställning till en tillsvidareanställning om en person varit visstidsanställd under längre tid än två år inom en femårsperiod. En tidsbegränsad anställning ska kunna bli till en tillsvidareanställning också om tidsramen är längre än fem år. Det gäller om tidsbegränsade anställningar följt på varandra utan uppehåll eller med mindre än sex månaders mellanrum. Den som har en tidsbegränsad anställning får också rätt till information från arbetsgivaren om alla anställningar som har betydelse för en eventuell omvandling från tillfällig anställning till tillsvidareanställning.

Eli Abadji

Almedalsveckan, syns du inte så finns du inte

Under vecka 27 samlades hela Sveriges maktelit på en ö i östersjön. Under denna vecka försökte 1756 olika organisationer synas i det som har kommit att bli världens största demokratiska mötesplats. Men varför är det så viktigt för alla dessa föreningar, företag och intresseorganisationer att synas här?

Det enkla svaret är politik. Oavsett om du företräder en idrottsförening, fackförening, patientgrupp eller ett stort börsnoterat tillverkningsföretag så påverkas du av den politik som förs i landet. Även om media mest rapporterade om vad dom olika riksdagspartierna sa och gjorde, så var det bara cirka 100

evenemang av 3796 som anordnades av riksdagspartierna, dom allra flesta evenemang anordnades av företag och deras intresseorganisationer.

Flera av IF Metalls motparter gick ut under gemensam flagg och pratade om vikten av kollektivavtal och om hur bra det går för svensk industri. Men det fanns vissa orosmoln. "Facket måste ta sitt ansvar" hette det, lönenivåerna måste stabiliseras och att dessa tider kräver en mer flexibel arbetsstyrka.

Detta budskap pumpades ut under hela veckan i hopp om att politiker skulle förstå hur utsatta och utlämnade dom var.

Men på plats fanns även förbundsrepresentanter från IF Metall som kunde

förklara att vi tar vårt ansvar. Att kräva drägliga löner och rimliga arbetstider är inte oansvarigt. Men detta blev ett bevis på hur viktigt det är att vara med i samhällsdebatten, stannar man utanför så låter man motståndarna diktera verkligheten och till slut lyssnar ingen på dig alls.

IF Metall syns, inte bara under en vecka på Gotland utan varje dag. Vi är med där besluten fattas och ser till att våra medlemmars intresse sätts i första rummet, för det är vårt uppdrag. Så när politiker vill fatta beslut som försämrar och river ner vår trygghet på arbetsmarknaden, så finns IF Metall där och säger ifrån.

Karl Wiktorsson

Dagens fråga: **Hur länge har du jobbat inom bemanningsbranschen?**

Ida Grundberg

– Cirka 18 månader.

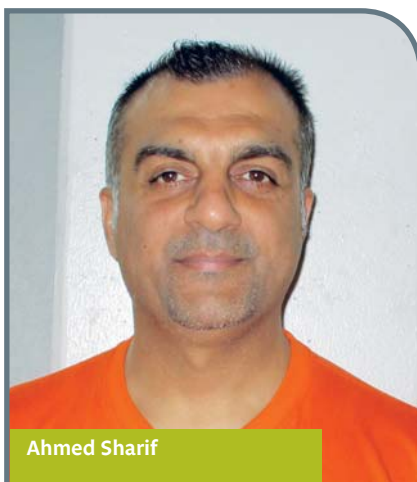
Rikard Nilsson

– Cirka tre månader.

Veronika Härling

– Ungefär ett år.

Ahmed Sharif

– I branschen sedan 2011.

Min matlåda

Ronnys mat...

Ronny Linnarsson, Volvo Personvagnar underhåll, har kokt fisk med grönsaker och keso i matlådan.

Korsords vinnare!

Korsord på sidan 15

Vinnare nummer 3-2016

- 1:a pris: Ulla Mursu, Skövde
- 2:a pris: Eva Stråhlman, Tidaholm
- 3:a pris: Sven Druid, Skövde

Fackliga utbildningar

Utbildningar som är på gång? Det som ligger nära till hands vid denna tidnings utgåva är:

Facklig/Social utbildning 31/10-4/11

Ergonomi/Förslitning 1-3/11

Lagar i arbetslivet 7-9/11 + 5-7/12

Förhandlarutbildning 14-17/11

Maskindirektiv/CE-Märkning 21-22/11

Systematiskt arbetsmiljöarbete 12-14/12

Vår studiefolder finns även tillgänglig om du skulle missat den. Ta hem den från vår hemsida, med QR-koden, eller kontakta avdelningen så skickar vi ut den.

Aktiv på instagram?

Använd taggen

#ifmetallskaraborg

när ni gör något på er arbetsplats!

Volvo verkstadsklubb fyller 100 år

100 åringen som inte tänker gå ut geno

Det började för exakt 100 år sedan. Den fackliga kampen på det som idag är Volvo i Skövde.

31 januari 1916 togs beslut om att bilda Verkstadsklubb på Skövde Gjuteri och Mekaniska Verkstad. I mars månad samma år väcktes frågan om hur man skulle organisera gjutarna vid Skövde Gjuteri och Mekaniska Verkstad. Det dröjde ända fram till 1964 då Svenska Gjutareförbundet slogs ihop med Metall. Ett inte helt populärt beslut bland gjuteriarbetarna som betraktade sig själva som en särskild yrkesgrupp.

Per Söderström som var platschef under åren 194–1963 såg också nyttan med väl fungerande partsrelationer. 1948 inrättade han en företagsnämnd med representanter från företaget och de fackliga organisationerna, det som idag är informationskommittéer.

1950 talets början präglades till stor del av stridigheter mellan Vänsterpartiet Kommunisterna (VPK) och Socialdemokraterna på Volvo. Och under 50 talets första hälft var Edvin Dahl från VPK klubbordförande.

1951 brände det till ordentligt på Volvo Pentaverken. Det var ett stort missnöje på tre avdelningar, där de anställda kände sig mobbade och trasskasserade. På en lunchrast mötte arbetarna upp under parollen ”Nu eller Aldrig”. När förmannen återvände från

sin lunch föstes han formligen ut genom verkstadsporten. Detta ledde i sin tur till förhandlingar och vilda strejker. Det hela avslutades i Arbetsdomstolen (AD) i april 1951. Fyra fullastade bussar gick i triumffärd till Stockholm. 147 medlemmar dömdes till böter mellan 75–150 kronor. Verkstadsklubben blev helt friad.

En känd Skövdeprofil som kom att vara klubbordförande under en kort tid i mitten av 50-talet var komikern Rulle Lövgren.

1956 valdes Gösta ”Negus” Andersson till klubbordförande. Han kom att bli historisk redan under sitt första år. 1956 skrevs det första MTM-avtalet i Sverige, och just på Volvo Pentaverken. Det var i det då nybyggda gjuteriet från 1951 som systemet sjösattes. Resten är historia i hela industrisverige.

1960 anställdes Anna-Lisa Misker som första kvinna i Gjuteriet. Hon lockades in i det fackliga arbetet av en arbetskamrat. Blev skyddsombud, kom in i Verkstadsklubbens styrelse, satt i företagsnämnden och i gjuteriets avdelningsnämnd. Under 14 år kom hon dessutom att väljas till huvudskyddsombud i gjuteriet.

Vi hoppar fram till 90-talet. Den 1 juni 1992 informerade för första gången Volvo om varsel om uppsägningar. På grund av att motorprogrammen gått ner till 46 000 takt kände man sig tvungna att senast den 1 juli varsla

150 personer. Vid förhandlingar under hösten hade motorprogrammen sjunkit ytterligare och varslet kom att omfatta 135 på Personvagnar och 300 på Lastvagnar. Personvagnar kom aldrig att verkställa några uppsägningar. På Lastvagnar lämnade ett drygt 80 tal personer företaget under våren 1993. I oktober 1993 var samtliga återanställda igen, och samtidigt började företaget att nyanställa

1995 var kontantlön redan historia, men vi hade fortfarande timlön. Efter ett par medlemsomröstningar togs 1995 beslutet om att gå över till månadslön. Ordförande vid den här tiden var Åke Jönsson, som senare kom att bli kommunalråd för Socialdemokraterna.

1999 såldes Volvo Personvagnar till Ford. I det avtal som tecknades i samband med försäljningen skrevs rätten in till att fortfarande ha gemensamma verkstadsklubbar på de orter där man så hade. Det var också klubbarna som ägde rätten ensidigt om att eventuellt dela klubben. 2005 tog den dåvarande styrelsen i verkstadsklubben beslut om att dela klubben i en AB Volvo och en Volvo Cars. Delningen kom att ske vid årsskiftet 2005/2006.

2008/2009 Krisåren. Förmodligen den tyngsta tiden för både fackliga och anställda. Det började redan semestern 2008 då ett 50 tal inhyrda avslutades, därefter avslutades 300 visstidsanställda under hösten. I november kom första

m fönstret och försvinna

varslet på 500 personer, därefter kom ytterligare två varsel på 400 respektive 350 personer. Totalt antal uppsagda blev ca 670 och ca 200 frivilligavgångar. Allt som allt lämnade ca 1 200 personer Volvo under ett år.

Det tredje varslat drog företaget tillbaks i juni i samband med att krisavtalet tecknades.

I januari 2012 var det åter dags för förhandlingar i AD. Den här gången tog vi tåget. Anledningen den här gången var att IF Metall 2011 stämt företaget för brott mot Medbestämmandelagen (MBL) vid anlitande av bemanningsföretag. Vi fackliga var övertygade om att vi hade rätt i sak. När väl domen kom i mars 2012 och var till arbetsgivarens fördel så var den fackliga besvikelsen stor.

2015 sjösattes det nya flexavtalet. Ambitionen är att kunna erbjuda tryggare sysselsättning genom att skapa möjligheter för en större flexibilitet.

2016 Verkstadsklubben fyller 100 år. De båda verkstadsklubbarna hade ihop med Urkraft fått till ett mycket uppskattat och digert program För de ca 4 000 festdeltagarna dagen till ära. Inbjudna var givetvis de båda fack-klubbarnas medlemmar med sina familjer. Övrigt inbjudna gäster var Skövdes kommunalråd, Katarina Jonsson (M) och Marie Ekman (S), Volvobolagens platschefer Oskar Falk Volvo Cars och Jens Holtinger Volvo GTO

samt IF Metalls förbundsordförande Anders Ferbe.

Klubbordföringarna Marko Peltonen Volvocars-klubben och Lars Ask Volvo GTO-klubben samt de inbjudna gästerna hade ett kort invigningsanförande i form av lite utfrågningar utav konferenciären Towe Lindblom.

Därefter körde man ett stort godisregn framför scenen där Panetoz tog över. Nu blev det riktigt drag! Barnen hade fullt upp med att hinna med i svängarna för då var det dags för Tobbe Trollkarl att inta scen. Ute i publikhavet gick vår egen superduktiga trollkarl, Markus Gustafsson, omkring o lurade de vuxna festdeltagarna rejält.

Efter Tobbe Trollkarl så hade Skövde Linedancers en uppvisning. Nu ringlade även kön till mat-tältet långt. Alla bjöds på hamburgare.

Efter dansuppvisningen så ordnade Falköpingsgruppen Janes Bomb med en rejält fartfylld show där man tog upp många från publiken till att hjälpa till med bl.a. allsång. Hellyckad show även nu. Det hördes ända till mat och öl-tältet där hålligången var ett faktum.

Balthazars duktiga personal gjorde en eldshow och några andra uppvisningar. Alla såg helt tagna ut!

Så var det dags för Skövdebandet The Fastback med några IF Metallmedlemmar. T.o.m den mest inbitna disco-killen släppte loss rejält till detta rockabilly/rock n roll band. Tyvärr fick de

inte göra ett eget soundcheck i tid men de levererade fullt ös ändå.

Alla medlemmar fick vara med på en stor utlottning. Det var priser såsom Weekend med en helt ny Volvo, presentkort på Sportson, presentkort på Ticket och massor av chokladkartonger à la Liseberg.

Folksam hade också utlottningar på bl.a. en cykel. IF Metall avdelningen hade mängder av "give aways" till medlemmar och barn. Alla medlemmar fick en påse vid entren med lite fina saker i också.

När detta hade utlottats efter tipspromenader och allehanda tävlingar så var det dags för dagens huvudnummer kan man säga. Miriam Bryant som ju är en av de hetaste i Sverige just nu. Tyvärr hade regnet börjat nu. Men värmen från scenen var det inget fel på. Vickert hålligång !!

Under hela eftermiddagen fanns det ett 20 tal olika hoppborgar, ponnyridning, 4-hjulingskörning, Skövde IK målvakts skjutning, IFK Handbolls målskjutning, Blåspil, Markus Gustafsson som trollade skjortan av folk, Bumper ball, glass, godisutdelning, chokladhjul, lotterier, flera godisregn och mat-öl tält. Arrangemanget blev mycket lyckat och uppskattat. Nu fortsätter kampen i minst hundra år till. Kom ihåg vi har ALDRIG fått nåt gratis.

Lars Ask och Jonny Alfredsson

Eleverna på industriprogrammets svetsutbildning i Lidköping ville mer Lärde sig smida hos Gränsfors Bruk m

Resor med klasskamrater går ofta till något varmt ställe med stränder och barer. Eleverna på industriprogrammets svetsutbildning i Lidköping valde en annan väg: De åkte till urskogen i Hälsingland och lärde sig smida. Med sig hem fick de egentillverkade verktyg så som yxa och kniv, men även en breddad yrkeskompetens som få besitter idag.

Men det var inte självklart att de skulle åka. Skolan ville inte skjuta till några medel och industriprogrammet skulle upphöra till hösten. Det var då som Hasse Gustavsson som är lärare på in-

dustriprogrammets svetsinriktning, skickade ut en förfrågan till företag i Lidköping om man kunde tänka sig att medfinansiera resan. IF Metall västra Skaraborg fick också frågan och tyckte att detta var ett bra sätt att höja intresset för verkstadsutbildningen.

Insamling räddade resan

Med hjälp av insamlade medel från bland annat IF Metall och ett antal företag från Lidköping blev resan av.

När jag fick höra om detta blev jag väldigt intresserad och frågade Hasse om jag fick komma och hälsa på honom och eleverna ett par dagar. Det fick jag

itt i Hälsinglands djupa skogar

gärna, så jag hoppade på bussen och åkte iväg. Eller snarare, jag hoppade på lite olika bussar, två tåg och bil den sista halvtimmen innan jag var framme i Gränsfors som ligger i Nordanstigs kommun i Hälsingland. Där bland skog, bondgårdar och mobilskugga ligger Gränsfors bruk som sedan 1902 har tillverkat handsmidda yxor.

Lärde sig hantverket

I en lokal bredvid fabriken ligger smedjan och det var där som eleverna höll till. Under utbildningen skulle eleverna smida med ässja och städ för att lära sig det traditionella hantverket. Något

som kanske ser enkelt ut, men efter att jag själv fått prova på att stå i värmen och svurit under en förmiddag kommer man underfund med att detta är inget man lär sig på en vecka, utan tar flera år att bemästra. Men slutmålet för veckan var att tillverka en egen yxa, vilket eleverna klarade galant.

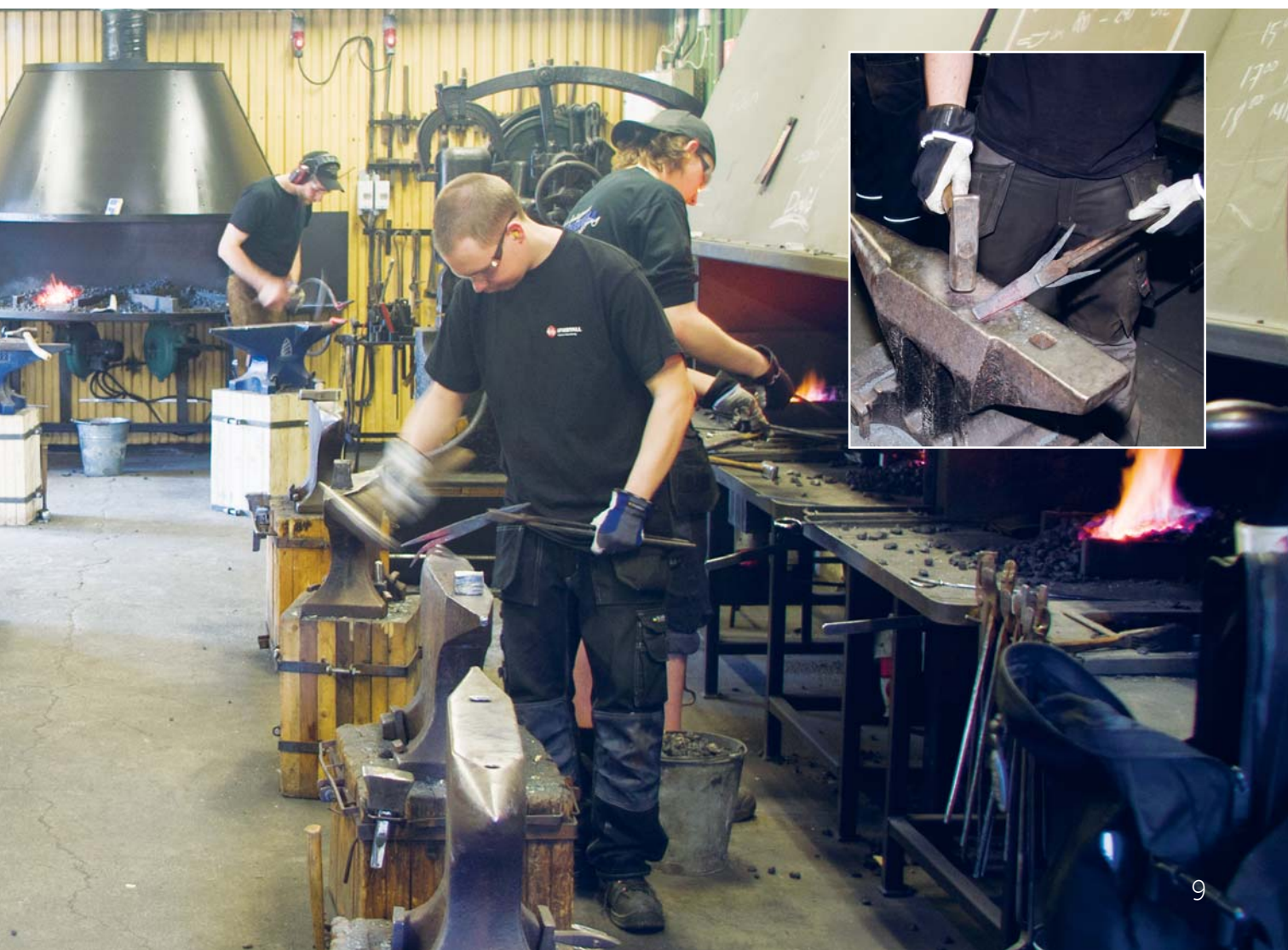
Själv fick jag nöja mig med att köpa en yxa från fabriksbutikens andrasortering.

Värdesätter utbildningen

IF Metall värdesätter de elever som väljer att studera på dom praktiska yrkesprogrammen, eftersom vi måste stärka

våra industrier med hög kompetens i framtiden. Utan framtida yrkeskunniga människor inom industrin kommer den att dö ut. Det är då väldigt tråkigt att kommuner och skolor inte värdesätter detta och nedprioriterar yrkesutbildningarna. Det är också beklagligt att föräldrar sällan förespråkar yrkesutbildningar till sina barn, trots goda chanser till arbete direkt efter avslutad gymnasieexamen. I dag kan vi glädjas åt att industriprogrammets svetsutbildning i Lidköping fick klartecken att köra igång igen och det fortfarande utbildas svetsare på gymnasiet i Lidköping.

Karl Wiktorsson

Styrelsen för IF Metall Västra Skaraborg

IFMETALL

Västra Skaraborg

Electrolux, Mariestad.

Ledamot: Eva Steinmo Larsson, Paroc AB, Hällekis.

Ledamot: Jan Erlandsson, Benders Sverige AB.

Ledamot: Tony Karlsson, Nolato Gota AB, Götene.

Andra raden från vänster:

Ersättare: Martin Torildson, IAC, Skara.

Ledamot: Mikael Hernborg, Swegon AB, Kvänum.

Ledamot: Karl Wiktorsson, Rekord-verken Sweden AB.

Första raden från vänster:

Ordförande: Nils Farken, Daloc AB, Töreboda.

Ersättare: Camilla Pedersen, Petainer Lidköping AB.

Ledamot: Marita Gustafsson, RPC Superfos Lidköping AB.

Ersättare: Eli Abadji, Swegon AB, Kvänum.

Ombudsman och kassör på avdelningen: Robert Bengtsson
Ansvarsområde: Skara, Vara, Grästorp, Essunga, och Hällekis.

Ledamot: Marie-Louise Anoschkin,

Tredje raden från vänster:

Ersättare: Thommy Apell, Nolato Gota AB, Götene.

Ledamot: Poul Hansen, IAC, Skara Saknas på bild:

Ledamot: Lotta Wahlström – Nimo Verken AB, Hova.

Styrelsen för IF Metall Östra Skaraborg

IFMETALL

Östra Skaraborg

Från vänster:

Björn Lugn, Amtek.

Dennis Karlsson-Stohlbin, Brodit.

Jan Hanna, Parker Skövde.

Jarmo Nevala, Parker Falköping.

Annelie Nilsson, Bergboms och

söner.

Pär-Ola Olausson, Swedish Match.

Jonny Alfredsson, Volvo GTO

Marko Peltonen, Volvo Cars.

Saknas på bild:

Veronica Hjalmarsson.

Carl-Henrik Jensen.

Helena Almberg.

Jörgen Fransson.

Mattias Skoglund, ombudsman
vid IF Metall Östra Skaraborg
i Skövde.
Här svarar Mattias på fyra frågor
om bemanningsbranschen.

– Vi jobbar aktivt med att ha en regelbunden kontakt med bemannings- företagen

Bemanningsanställning är en anställningsform som blivit alltmer etablerad på svensk arbetsmarknad. Hur är läget i Skaraborg?

– Vi har idag åtta bemanningsföretag som verkar med anställda inom IF Metall Östra Skaraborg och vi har kollektivavtal med alla åtta. Det är bra eftersom det ger en grundtrygghet men det finns en stor rörlighet bland dem som anställs och det är svårt att nå dem för att kunna hjälpa till att bevaka deras rättigheter. Branschen har förbättrats mycket under de år som det varit lagligt att hyra ut personal men bemanningsanställda kan vara extra utsatta och därför är det extra viktigt att de blir medlemmar i IF Metall eller ett annat inkopplande fackförbund, då kan de ringa och fråga oss om något känns oklart och få stöd om något går fel.

Finns det företag som missbrukar den?

– Visst finns det kundföretag som tror att de kan anlita bemanningsföretag och sedan kräva att samma människor finns tillgängliga igen trots att man har avslutat uppdraget tidigare. Ibland sker det upprepade gånger. En del utnyttjar att den bemanningsanställda vill få en anställning på kund-

Mattias Skoglund
ombudsman på IF Metall Östra Skaraborg i Skövde.
Ansvarsområde: **Karlsborg, Tibro, Skövde, Hjo, Tidaholm, Falköping** samt **Bemanningsföretag.**
Telefon: **0500-74 93 91**

företaget till bemanningsbolaget och därför går med på många saker han eller hon inte skulle behöva ställa upp på. Övertid med mycket kort varsel är ett exempel.

Vad gör ni åt missbruket?

– Vi jobbar aktivt med att ha en regelbunden kontakt med bemanningsföretagen så att vi kan se till att det blir rätt från början, oftast handlar felaktig behandling om okunskap. Det gäller att sprida kunskap och vara tydliga med vad man får och inte får göra. Men framförallt försöker vi att få så många av dem som anställs att gå med i IF Metall så att vi kan hjälpa dem. Och ju fler vi är ju mer kan vi åstadkomma för

många, vi påverkar ju hela branschen. Det finns mycket som behöver förbättras, långsiktig anställningstrygghet är ett exempel på en viktig fråga.

Vad ska jag göra om jag har ett problem som bemanningsanställd?

– Många undrar om de fått rätt lön, om en uppsägning gått rätt till eller om de måste ta vilka uppdrag som helst. Jag säger alltid att man aldrig ska tveka att kontakta klubben på det företag som du är utbokad på eller oss på avdelningen. Vi finns alltid till hands för våra medlemmar. Inga frågor är dumma, det gäller dig och ditt jobb – du ska må bra och ha schyssta villkor.

Mattias Skoglund

Gemensam uppfattning hos kvinnor och män på IAC – Vi trivs med våra jobb

Det är alltid roligt att återvända till den arbetsplats som formade en, både yrkesmässigt och fackligt. Jag är alltså på besök på IAC i Skara där jag hamnade efter några småjobb inom restaurang och som travlärning.

När jag bestämde mig för att göra något helt annat var det bara att knacka på hos någon industri och sen fick man jobb, det var på det glada 80-talet. Så jag fick arbete på Skara Plast som det hette då och blev kvar i drygt 20 år.

Så bra är ju inte arbetsmarknaden idag och nu har jag kommit till IAC för att prata bemanningen som de använder sig mycket av.

Bodil Andersson (bilden) sitter i styrelsen på IAC:s fackklubb. Hon berättar:

– Bemanning har vi haft i minst 10 år, men det var efter krisen 2008–2009 som företaget började använda bemanning i större utsträckning.

– Vi i facket gjorde då en överenskommelse med företaget att de fick ha inne 15% av kollektivet utan att förhandla varje gång. I dagsläget ligger det mellan 40–50 bemanning varje dag, så de är på gränsen vad de får ha. Vi är 343 kollektivanställda idag. Bodil berättar vidare att alla behandlas lika vare sig de har en

anställning eller tillhör bemanning. – Det är också ett sätt att rekrytera, för många av dem får erbjudande om anställning på IAC.

Sedan gick vi ut i fabriken för att fånga några röster från killarna och tjejerna som arbetar på Manpower. IAC anlitar Manpower som bemanningsföretag. Det jag kan konstatera efter rundturen är att det är som vanligt: Vi människor är olika, en del vill jobba kvar på Manpower och en del vill gärna få anställning på IAC, gemensamt var att alla trivdes med sitt jobb.

< Bilal Salih

Har arbetat på Manpower i 5 månader och varit på IAC hela tiden. Före det var han personlig assistent och tycker att industrijobb är bättre och trivs bra. Vill inte ha anställning på IAC för han planerar studera vidare.

> Ahman Abdullah

Har arbetat 7 månader på Manpower och arbetade förut på Skogsstyrelsen. Trivs bra på IAC och skulle gärna ta en anställning där.

> Hanna Eimersson

Arbetar på IAC sedan 3 år. Innan dess var hon anställd på Manpower och hon tyckte aldrig det var någon tvekan när hon fick erbjudandet från IAC. Före Manpower arbetade hon på butik och restaurang men blev trött på dåliga arbetstider och löner.

Tobias Linder

▲ Har arbetat på Manpower sedan 2010. Under sin tid på Manpower har han arbetat på Volvo GTO, Asko (som var bäst) och IAC. Vill inte heller ha anställning på IAC för att det är tryggare på Manpower och bättre lön.

Sarhildan Said Hussein

▼ Har arbetat 1,4 år på Manpower och bara varit på IAC. Tror inte att han skulle nappa på anställning hos IAC. Sarhildan även kallad Selle imiterar Zlatan, gå gärna in på youtube The Selle show eller Facebook Selle show.

< Jessika Karlsson

Har arbetat på Manpower sedan april i år. Hamnade på IAC för att hon fick stöd och matchning genom Manpower på Arbetsförmedlingen. Kommer att gå över som anställd på IAC.

Marie Olsson

0500-42 41 73

Bilbil Taga har i dag en visstidsanställning på Swegon.

Glädje efter ovissa år Bilbils väg till en tryggare anställning

– Jag är mycket glad idag, efter drygt sex år i bemanningsbranschen och olika arbetsplatser har jag i dag en visstidsanställning på Swegon, säger Bilbil Taga.

De allra flesta inom industrin får i dag sina första jobb via bemanningsföretag, vilket kan vara på både gott och ont.

Det positiva är att många får en chans att visa upp sig och att man har

rätt till en lön som baseras på vad motsvarande jämförbara grupper tjänar i genomsnitt på den arbetsplats de är uthyrda till. När det genomsnittliga förtjänstläget, GFL, beräknas ska samtliga ersättningar tas med även arbetstidsförkortning, skiftformstillägg och liknande.

I princip alla som anställs inom bemanningsbranschen erbjuds en visstidsanställning på sex månader. Detta

kan åta bra. Problemet är att arbetsgivaren kan avbryta anställningen med bara två veckors varsel utan att behöva motivera varför.

Första jobbet

– Mitt första jobb var här på Swegon i Kvänum via bemanningsföretaget Lernia. Efter ett tag var behovet inte så stort, så jag fick sluta. Det blev några nya uppdrag i Skövde, sedan i Skara. Efteråt hamnade jag via Manpower på Asko Cylinda som då fanns i Jung i Värmland. Även där så minskade behovet efter ett tag. Så återigen fick jag sluta och börja om med en ny anställning via Lernia i ett nytt företag. Efter ett tag fick jag en provanställning på företaget och sedan en fastanställning.

Ingång till arbetsmarknaden

Det som är bra med bemanningsbranschen är att man kan komma in på en arbetsplats. Har man inte själv kontakter, så är bemanningsföretagen en mycket bra hjälp då de ger en möjlighet för att komma in i arbetslivet.

Tyvärr skiljer sig den fackliga verksamheten väldigt mycket mellan de olika arbetsplatserna. Det finns inte alltid en klubb, ett avdelningsombud eller ett skyddsombud som kan svara på frågor. En aktiv facklig representation på en arbetsplats är mycket nödvändig.

Text och foto
eli.abadji@ifmetall.se

Fakta anställningsformer

LAS

Lagen om anställningsskydd LAS bestämmer hur alla arbetsgivare får anställa personal, det kallas anställningsformer.

Tillsvidareanställning

Oftast kallad fast anställning. Det är den tryggaste formen som innebär att anställningen löper ut och endast kan avbrytas vid arbetsbrist, misskötsam-

het eller hälsoskäl. Naturligtvis kan man säga upp sig själv med en månads uppsägningstid.

Provanställning

Kan man ha i sex månader. Senast 14 dagar före tiden löper ut ska man få information om provanställningen övergår till tillsvidareanställning eller om den avslutas och man får lämna företaget. Hör man inget så övergår

den automatiskt i en tillsvidareanställning. Provanställning kan både den anställda och arbetsgivaren bryta med två veckors varsel.

Tidsbegränsad anställning

Används vid vikariat, säsongsarbeten eller tillfälliga arbetstoppar. Dessa är bestämda för viss tid, sen över går de i tillsvidareanställning om de fortsätter.

Katarina Sundberg, ombudsman
vid IF Metall Västra Skaraborg
i Lidköping.
Här svarar Katarina på fyra frågor
om bemanningsbranschen.

– Det är viktigt att anställda i bemannings- branschen är medlemmar i IF Metall

Bemanningsanställning är en anställningsform som blivit alltmer etablerad på svensk arbetsmarknad. Hur är läget i Skaraborg?

– Vi har i dag fem bemanningsföretag som verkar med anställda inom IF Metall Västra Skaraborg och vi har kollektivavtal med alla fem. Det är bra eftersom det ger en grundtrygghet men det finns en stor rörlighet bland dem som anställs och det kan vara svårt att nå dem för att kunna hjälpa till att bevaka deras rättigheter. Branschen har förbättrats mycket under de år som det varit lagligt att hyra ut personal, men bemanningsanställda kan vara extra utsatta och därför är det extra viktigt att de blir medlemmar i IF Metall, då kan de ringa och fråga oss om något känns oklart och få stöd om något går fel.

Finns det företag som missbrukar den?

– Visst finns det företag som tror att de kan anlita bemanningsföretag och sedan kräva att samma människor finns tillgängliga även om man skickat hem dem. Ibland sker det upprepade gånger. En del utnyttjar att den bemanningsanställda vill få en anställning och

Katarina Sundberg
ombudsman på IF Metall Västra Skaraborg i Lidköping.
Ansvarsområde: **Mariestad, Töreboda, Gullspång,**
samt **Bemanningsföretag.**
Telefon: **0510-48 41 37**

därför går med på många saker han eller hon inte skulle behöva ställa upp på. Övertid med mycket kort varsel är ett exempel.

Vad gör ni åt missbruket?

– Vi jobbar aktivt med att ha en regelbunden kontakt med bemanningsföretagen så att vi kan se till att det blir rätt från början, ibland handlar felaktig behandling om okunskap. Det gäller att sprida kunskap och vara tydliga med vad man får och inte får göra. Men framförallt försöker vi att få så många av dem som anställs att gå med i IF Metall så att vi kan hjälpa dem. Och ju fler vi är ju mer kan vi åstadkomma för

många, vi påverkar ju hela branschen. Det finns mycket som behöver förbättras, långsiktig anställningstrygghet är ett exempel på en viktig fråga.

Vad ska jag göra om jag har ett problem som bemanningsanställd?

– Många undrar om de fått rätt lön, om en uppsägning gått rätt till eller om de måste ta vilka uppdrag som helst. Jag säger alltid att man aldrig ska tveka att kontakta oss på avdelningen. Vi finns alltid till hands för våra medlemmar. Inga frågor är dumma, det gäller dig och ditt jobb – du ska må bra och ha schyssta villkor.

Eli Abadji

15

The image displays a collection of four photographs showing reindeer in various settings, likely from Långshyttans älgpark i Dalarna. Below the photos is a large grid containing word search puzzles. The grid is divided into sections by arrows pointing to specific words or phrases. The words are arranged in a way that they can be found horizontally, vertically, or diagonally within the grid cells. Some words are highlighted in yellow, indicating they have been found. The grid also includes some text in Swedish, such as "Bilder från Långshyttans älgpark i Dalarna" and "A 1407 © PROPRES / info@propres.se".

Bilder från Långshyttans älgpark i Dalarna

A 1407 © PROPRES / info@propres.se

Namn _____

Adress _____ Postadress _____

Sök ditt nästa jobb i Kompetensbanken – schysta villkor med kollektivavtal.

Kompetensbanken är Sveriges enda samling av lediga arbeten på företag med kollektivavtal och med tyngdpunkten på industrin.

ifmetall.se/kompetensbanken

Söker du arbete?

I Kompetensbanken hittar du Sveriges största samling av lediga arbeten på företag med kollektivavtal – Jobb med schysta villkor!

Du skapar ansökningshandlingar och söker arbete enkelt, snabbt och smidigt!

Allt på ett ställe, när du behöver det. (CV, ansökningsbrev, intyg, licenser, betyg etc.).

En enastående förmån för dig som medlem i IF Metall. Tydlig användarguide. Fri support.

Kompetensbanken

Marknadens bästa jobbmatchning

Mervärde för dig som är medlem i IF Metall